

POSTANOWIENIE

Dnia 5 grudnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Siwek

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 5 grudnia 2024 r.,
sprawy **J.A.**
skazanego z art. 178b k.k.
z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę
od wyroku Sądu Okręgowego w Tarnobrzegu
z dnia 11 marca 2024 r., sygn. akt II Ka 23/24
zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w Nisku
z dnia 30 października 2023 r., sygn. akt II K 187/23.

p o s t a n o w i ł

I. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;

II. obciążyć skazanego kosztami postępowania kasacyjnego.

[WB]

UZASADNIENIE

J.A. został oskarżony o to, że:

1. w dniu 28 stycznia 2023 r. w N. na drodze publicznej, w woj. [...] poruszając się pojazdem mechanicznym marki C. o nr rej. [...], nie zatrzymał niezwłocznie pojazdu i kontynuował jazdę, pomimo wydania przez osobę uprawnioną przy

użyciu sygnałów świetlnych i dźwiękowych z oznakowanego poruszającego się pojazdu służbowego, polecenia zatrzymania pojazdu mechanicznego, tj. o czyn z art. 178b k.k.;

2. w dniu 28 stycznia 2023 r., w N. na drodze publicznej, w woj. [...], kierując pojazdem mechanicznym marki C. o nr rej. [...], znajdował się w stanie pod wpływem środka działającego podobnie do alkoholu tj. tetrahydrokannabinolu (substancja psychotropowa z grupy II-P) w stężeniu 3,04 ng/ml, która to realnie upośledzała jego psychomotorykę w stopniu analogicznym do stężenia alkoholu we krwi powyżej 0,5‰, nie zastosował się do decyzji administracyjnej nr [...] dotyczącej cofniętych uprawnień do prowadzenia pojazdów kategorii B, wydanej przez Starostę N. w dniu 1 sierpnia 2014 r., tj. o czyn w art. 178a §1 k.k. i art. 180a k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

Sąd Rejonowy w Nisku wyrokiem z 30 października 2023 r., sygn. akt II K 187/23:

1. uznał oskarżonego J.A. za winnego dokonania zarzucanego mu w pkt. 1 aktu oskarżenia czynu, stanowiącego przestępstwo z art. 178b k.k., za który wymierzył mu karę grzywny w wymiarze 100 stawek dziennych, ustalając na wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 20 zł;
2. uznał oskarżonego J.A. za winnego dokonania zarzucanego mu w pkt. 2 aktu oskarżenia czynu, stanowiącego przestępstwo z art. 178a §1 k.k. i art. 180a k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., za który - na mocy art. 178a § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k., za który wymierzył mu karę grzywny w wymiarze 100 stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 20 zł;
3. na mocy art. 85 § 1 k.k. i art. 86 § 1 i 2 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. orzeczone wobec oskarżonego kary grzywny połączył i jako karę łączną wymierzył oskarżonemu grzywnę w wymiarze 110 stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 20 zł;
4. na mocy art. 63 § 1 k.k. na poczet orzeczonej kary łącznej grzywny zaliczył oskarżonemu okres zatrzymania od dnia 28.01.2023 r. godz. 13:30 do dnia 28.01.2023 r., godz. 15:48, przy przyjęciu, że jeden dzień rzeczywistego pozbawienia wolności odpowiada dwóm stawkom

dziennym grzywny;

5. na mocy art. 39 pkt 3 k.k. w zw. z art. 42 § 1a pkt 1 k.k. - za czyn opisany w pkt. 1 aktu oskarżenia orzekł wobec oskarżonego środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 1 roku;
6. na mocy art. 39 pkt 3 k.k. w zw. z art. 42 § 2 k.k. - za czyn opisany w pkt. 2 aktu oskarżenia orzekł wobec oskarżonego środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 3 lat;
7. na mocy art. 90 § 2 k.k. w zw. z art. 85 § 1 k.k. i art. 86 § 1 k.k. orzeczone wobec oskarżonego środki karne w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych połączył i jako środek karny orzekł zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 4 lat;
8. na mocy art. 39 pkt 7 k.k. w zw. z art. 43a § 2 k.k. za czyn opisany w pkt. 1 aktu oskarżenia orzekł od oskarżonego tytułem środka karnego świadczenie pieniężne w kwocie 5.000 zł na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej;
9. na mocy art. 39 pkt 7 k.k. w zw. z art. 43a § 2 k.k. za czyn opisany w pkt. 2 aktu oskarżenia orzekł od oskarżonego tytułem środka karnego świadczenie pieniężne w kwocie 5.000 zł na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej.
10. zasadził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa całość kosztów sądowych w kwocie 310 zł, w tym opłatę w kwocie 220 zł.

Apelacje od tego wyroku wnieśli obrońca oskarżonego oraz prokurator.

Obrońca oskarżonego, zaskarżył wyrok w części co do pkt. II-IX i zarzucił rażąco niewspółmierność kary, wskazując iż orzeczona kara jest rażąco wysoka w porównaniu z wagą popełnionych czynów, zachowaniem skazanego po ich popełnieniu: wpływem kary na sytuację rodzinną wobec ujawnienia, iż oskarżony jest jedynym żywicielem rodziny, prowadzi ustabilizowany tryb życia, a zdarzenia objęte aktem oskarżenia stanowiły jedynie negatywny epizod jego życia.

Prokurator zaskarżył wyrok na niekorzyść oskarżonego w części dotyczącej orzeczenia o karze i zarzucił rażąco niewspółmierność orzeczonej wobec J.A. kary poprzez wymierzenie oskarżonemu w pkt. I wyroku za występki z art. 178 b k.k.

grzywny w wysokości 100 stawek dziennych przy ustaleniu wysokości jednej stawki dziennej w kwotę 20 zł oraz w pkt. II wyroku poprzez wymierzenie za występki z art. 178 a §1 k.k. i art. 180a k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. kary grzywny w wysokości 100 stawek dziennych przy ustaleniu wysokości jednej stawki dziennej w kwocie 20 zł i wymierzenie w konsekwencji w pkt. III wyroku kary łącznej grzywny w wymiarze 110 stawek dziennych przy ustaleniu wysokości stawki dziennej na kwotę 20 zł w następstwie niedostatecznego uwzględnienia wysokiego stopnia społecznej szkodliwości czynów zarzucanych oskarżonemu, uprzedniej karalności za podobne przestępstwa, nagminności popełniania podobnych przestępstw, faktu, że oskarżony kierując pojazdem mechanicznym i uciekając przez funkcjonariuszami policji przewoził pasażerów, celów prewencji indywidualnej w postaci celu wychowawczego i zapobiegawczego kary, a także potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa.

Sąd Okręgowy w Tarnobrzegu wyrokiem z 11 marca 2024 r., sygn. akt II Ka 23/24:

1. zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że:
 1. w pkt. I jako podstawę prawną wymiaru kary przyjął treść art. 178b k.k. i na tej podstawie wymierzył oskarżonemu J.A. karę 1 roku pozbawienia wolności,
 2. w pkt. II jako podstawę prawną wymiaru kary przyjął treść art. 178a § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. i na tej podstawie wymierzył oskarżonemu J.A. karę 8 miesięcy pozbawienia wolności,
 3. w pkt. III jako podstawę prawną wymiaru kary łącznej przyjął treść art. 85 § 1 k.k. i art. 86 § 1 k.k. i na tej podstawie wymierzył oskarżonemu J.A. karę łączną 1 roku i 4 miesięcy pozbawienia wolności,
 4. w pkt. IV jako podstawę prawną zaliczenia okresu rzeczywistego pozbawienia wolności przyjął treść art. 63 § 1 i § 5 k.k. i okres zatrzymania od dnia 28 stycznia 2023 r. godz. 13:30 do dnia 28 stycznia 2023 r. godz. 15:48, co zaliczył oskarżonemu J.A. na poczet kary łącznej pozbawienia wolności,
5. uchylił pkt X zaskarżonego wyroku;
6. utrzymał w mocy zaskarżony wyrok w pozostałej części;

7. zasądził od oskarżonego J.A. na rzecz Skarbu Państwa tytułem kosztów sądowych za obie instancje kwotę 380 zł.

Kasację od tego wyroku Sądu odwoławczego wniósł obrońca J.A., który zaskarżając go w całości zarzucił:

1. rażącą obrazę przepisu art. 47 Karty Praw Podstawowych UE i art. 2 oraz art. 19 ust. 1 Traktatu o Unii Europejskiej, art. 6 ust. 1 Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności, art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz art. 41 § 1 k.p.k., która doprowadziła do bezwzględnej przyczyny odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. - polegającą na tym, iż w wydaniu zaskarżonego orzeczenia brała udział osoba nieuprawniona, bądź też sąd był nienależycie obsadzony, a to ze względu na udział w nim SSO X. Y., powołanego postanowieniem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia [...] 2023 r. nr [...] o powołaniu do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego, co skutkowało pozbawieniem oskarżonego J.A. prawa do skutecznego środka odwoławczego, a także sprawiedliwego rozpatrzenia sprawy przez niezawisły, niezależny i bezstronny sąd w postępowaniu apelacyjnym;
2. rażącą obrazę przepisów prawa materialnego, która mogła mieć istotny wpływ na treść orzeczenia tj. art. 53 § 1 k.k., poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i uznanie za okoliczności obciążające faktów stanowiących znamiona czynów zabronionych z art. 178b k.k. i 178a § 1 k.k. tj. to jest tego, iż pojazd nie został zatrzymany natychmiast po wydaniu polecenia przez policję, czy też tego, że oskarżony prowadził pojazd po użyciu substancji działających podobnie jak alkohol w stopniu przewyższającym poczynione przez Sąd ustalenia faktyczne;
3. rażącą niewspółmierność orzeczonej kary wynikającą z niezasadnego uwzględnienia okoliczności obciążających oskarżonego określonych w pkt. II ppkt. 2 kasacji oraz niedostatecznego uwzględnienia faktu, iż oskarżony przyznał się do winy oraz opisał przebiegu inkryminowanego zdarzenia, umożliwiając Sądowi poczynienie dokładnych ustaleń stanu faktycznego, a ostatecznie wyraził skruchę i krytyczną autorefleksję. Sąd w niedostatecznym stopniu uwzględnił zachowanie oskarżonego po

popołnieniu przestępstwa, brak negatywnych skutków, wpływ kary na sytuację rodzinną skazanego, prowadzenie ustabilizowanego trybu życia oraz faktu, że zdarzenie miało jedynie charakter incydentalny. Ponadto Sąd w nadmiernym stopniu uwzględnił zasadę prewencji generalnej;

Obrońca wskazując na powyższe zrzuty wniósł o uchylenie wyroku Sądu Okręgowego w Tarnobrzegu i przekazanie sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania.

Prokurator Rejonowy w Tarnobrzegu w odpowiedzi na kasację wyniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja jest oczywiście bezzasadna, dlatego podlegała oddaleniu na posiedzeniu stosownie do treści art. 535 § 3 k.p.k.

Zgodnie z art. 523 § 1 k.p.k. kasacja może być wniesiona tylko z powodów uchybień z art. 439 k.p.k. lub innego rażącego naruszenia prawa, jeśli mogło ono mieć wpływ na treść orzeczenia. Obrońca skazanego sformułował wprawdzie zarzut wystąpienia uchybienia z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., polegający na nienależytej obsadzie sądu, jednakże okazał się on bezpodstawny. Skarżący niezasadnie kwestionował bowiem skład Sądu II instancji rozpoznającego przedmiotową sprawę, wyłącznie poprzez fakt powołania na urząd sędziego Sądu Okręgowego w Tarnobrzegu sędziego X. Y., na mocy postanowienia Prezydenta RP z [...] 2023 r. nr [...], wskutek wniosku KRS uformowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2018, poz. 3).

Przede wszystkim wyjaśnić już na wstępie niniejszych rozważań należy, że zgodnie z dotychczasowym orzecznictwem bezwzględna przyczyna odwoławcza z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., określana mianem „nienależytej obsady sądu”, tradycyjnie i od wielu lat wiązana była z rozpoznaniem sprawy w składzie odbiegającym liczbowo lub konstrukcyjnie od składu przewidzianego przez ustawę karną dla danej kategorii spraw rozpoznawanej przez sąd danego szczebla lub w konkretnym trybie (zob. tak np. w uchwałach Sądu Najwyższego: z 21 listopada 2001 r., I KZP 28/01, czy z 20 listopada 1997 r., I KZP 30/97). Należyta obsada sądu musiała

zawsze bowiem spełniać wszystkie ilościowe i jakościowe wymogi ustawy, stawiane składom orzekającym w konkretnych sprawach karnych, które wynikają z przepisów k.p.k. i ustaw szczególnych, w tym regulacji o charakterze ustrojowym. Uwzględniając to stanowisko należy stwierdzić, że sądem nienależycie obsadzonym jest sąd w takim składzie, który nie jest w ogóle - w danym rodzaju spraw - przez ustawę przewidziany, względnie nie jest dopuszczalny do wyznaczenia w określonej kategorii spraw na podstawie upoważnienia ustawy (zob. np. S. Zabłocki (w:) J. Bartoszewski (red.), Komentarz do Kodeksu postępowania karnego, teza 21 do art. 439, Warszawa 1998).

Uwzględniając powyższe należy stwierdzić, że skoro tę bezwzględną przyczynę odwoławczą należy wiązać wyłącznie z zagadnieniem „ilościowej” kompozycji składu orzekającego, to tym samym nie jest dopuszczalne badanie kwestii niezawisłości czy bezstronności sądu w pryzmacie uchybienia, o którym mowa w przepisie art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. Uchybienie „należytej obsady sądu” szczególnie ze względu na doniosłe skutki procesowe ewentualnego naruszenia obowiązujących w tym aspekcie reguł należy do kategorii tych zagadnień, które muszą być jednoznacznie postrzegane i rozumiane w praktyce, a więc nie mogą należeć do kategorii oceny, której kryteria nie są precyzyjne, a w istocie uzależnione są wyłącznie od arbitralności oceniającego. Wprawdzie w tym zakresie wydanych zostało szereg orzeczeń wyrażających pogląd odmienny, jednak ich instrumentalny charakter, a zarazem niezgodność z obowiązującymi przepisami prawa, nie pozwala na jego akceptację.

Fakt powołania na urząd sędziego określonego sądu, z racji otrzymania nominacji na urząd sędziego na wniosek KRS uformowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2018, poz. 3), nie może mieć wpływu – przez sam ten fakt – na ocenę, czy w sprawie doszło do uchybienia rangi bezwzględnej przyczyny odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k.

Wskazać bowiem należy, że nawet z treści przywoływanej uchwały Sądu Najwyższego z 23 stycznia 2020 r., sygn. akt BSA I - 4110-1/20 nie wynika, aby bezwzględnie każdy sędzia sądu powszechnego, który został powołany na stanowisko sędziego, na mocy postanowienia Prezydenta RP, po uzyskaniu

rekomendacji, poprzedzonej udziałem w konkursie przed Krajową Radą Sądownictwa po dniu 17 stycznia 2018 r., nie spełniał standardu niezawisłości i bezstronności, a w konsekwencji aby każdorazowo sąd z jego udziałem był nienależycie obsadzony, w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. Do omawianego uchybienia, według treści tej uchwały, dochodzić mogłoby natomiast wówczas, gdy wadliwość procesu powoływania prowadziłyby, ale w konkretnych okolicznościach, do naruszenia standardu niezawisłości i bezstronności w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji RP, art. 47 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej oraz art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności.

Oznacza to, że dla wykazania zaistnienia w konkretnej sprawie stanu określanego mianem „nienależytej obsady sądu”, zgodnie z przywołaną przez skarżącego uchwałą, nie wystarczy wskazać jedynie na instytucjonalną „nieprawidłowość” powoływania sędziów na podstawie procedury konkursowej z udziałem Krajowej Rady Sądownictwa w składzie ustanowionym ustawą z 2017 r., lecz niezbędnym jest wykazanie *in concreto*, że konkretny sędzia nie gwarantuje standardu bezstronności i niezawisłości.

Najistotniejsze w tej kwestii jest natomiast to, że przytoczona w kasacji uchwała Sądu Najwyższego z 23 stycznia 2020 r., sygn. akt BSA I - 4110-1/20 w aktualnym stanie prawnym nie ma charakteru wiążącego Sąd Najwyższy. Wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z 20 kwietnia 2020 r., U 2/20 została bowiem uznana za niezgodną z art. 179, art. 144 ust. 3 pkt 17, art. 183 ust. 1, art. 45 ust. 1, art. 8 ust. 1, art. 7 i art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, art. 2 i art. 4 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej (Dz. U. z 2004 r. Nr 90, poz. 864/30, z późn. zm.) oraz art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, sporządzonej w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r., zmienionej następnie Protokołami nr 3, 5 i 8 oraz uzupełnionej Protokołem nr 2 (Dz. U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284 z późn. zm.).

Wyroki Trybunału Konstytucyjnego, niezależnie od ich indywidualnej oceny, mają moc powszechnie obowiązującą i są ostateczne (art. 190 ust. 1 Konstytucji RP). Oznacza to, że wiążą zarówno strony poszczególnych postępowań, także sądy orzekające, nie wyłączając z tego Sądu Najwyższego. Negacja powołanego wyroku Trybunału Konstytucyjnego oraz jego wpływu na porządek prawny nie tylko wskazuje na ignorowanie regulacji o randze konstytucyjnej, ale zarazem na

instrumentalne, a jednocześnie relatywistyczne posługiwanie się obowiązującym prawem.

Obrońca w złożonej kasacji nie wykazał żadnych konkretnych braków, czy nieprawidłowości wynikających z faktu powołania wskazanego sędziego na stanowisko sędziego Sądu Okręgowego w Tarnobrzegu, tylko odwołał do poglądów określonych środowisk prawniczych dotyczących interpretacji wspomnianej uchwały, które wyraźnie ignorują hierarchię obowiązujących w kraju orzeczeń, zwłaszcza Trybunału Konstytucyjnego. Zarzuty wywodzące się z takich postaw i poglądów w sposób oczywisty nie mogą być skuteczne. Skarżący nie próbował nawet wykazać, choćby jednym konkretnym i zindywidualizowanym do osoby sędziego X. Y. argumentem, z jakiego innego powodu, nie gwarantuje on standardu bezstronności i niezawisłości.

Nic nie zmienia w tym kontekście eksponowane przez skarżącego orzecznictwo międzynarodowych trybunałów, w tym ETPCz a już zwłaszcza wynikające z niego zarzuty podważające status Krajowej Rady Sądownictwa uformowanej na podstawie przepisów ustawy z 8 grudnia 2017 r., jako organu nie w pełni niezależnego, szczególnie zaś zupełnie bezpodstawne sugestie, jakoby sama rekomendacja udzielana przez ten organ poszczególnym sędziom, co do zasady miała godzić w ich niezależność i niezawisłość. Należy bowiem wyraźnie zaznaczyć, że procedura powołania tego organu, a tym samym jego pozycji ustrojowej, była już przedmiotem właściwej kontroli, przeprowadzonej przez Trybunał Konstytucyjny, który wyrokiem z 25 marca 2019 r., K 12/18, przepisy ustawy z 12 maja 2011 o Krajowej Radzie Sądownictwa (Dz. U z 2019 r, poz. 84), uznał za zgodne z art. 187 ust. 1 pkt 2 i ust. 4 w związku z art. 2, art. 10 ust. 1 i art. 173 oraz z art. 186 ust. 1 Konstytucji RP.

Nie ma zatem obrońca racjonalnych podstaw, aby kwestionować, w szczególności w trybie kasacji, status Krajowej Rady Sądownictwa, jak i przeprowadzoną z udziałem tego organu procedurę powołania sędziego X. Y. na sędziego Sądu Okręgowego w Tarnobrzegu, a także na tej podstawie wywodzić, iż orzeczenie wydane przez tego sędziego obarczone jest uchybieniem natury bezwzględnej przyczyny odwoławczej w postaci nienależytej obsady sądu w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k.

Należy przypomnieć, że w obowiązującym porządku prawnym istnieją regulacje z art. 42a § 1 i 2 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2024, poz. 334), zgodnie z którymi w ramach działalności sądów lub organów sądów niedopuszczalne jest kwestionowanie umocowania sądów i trybunałów, konstytucyjnych organów państwowych oraz organów kontroli i ochrony prawa, a także niedopuszczalne jest ustalanie lub ocena przez sąd powszechny lub inny organ władzy zgodności z prawem powołania sędziego lub wynikającego z tego powołania uprawnienia do wykonywania zadań z zakresu wymiaru sprawiedliwości. Regulacje te są pochodną konstytucyjnej prerogatywy Prezydenta RP, wynikającej z art. 144 ust. 3 pkt 17 Konstytucji RP, która nie podlega ocenie ani weryfikacji w żadnym trybie, a zarazem z której skorzystanie wywołuje wobec powołanego sędziego skutki w obszarze ustrojowym, procesowym oraz pracowniczym.

Nie do zaakceptowania zatem z konstytucyjnego punktu widzenia, jest twierdzenie, że sędzia powołany na urząd na podstawie regulacji konstytucyjnej nie tworzy należytej obsady sądu w rozumieniu procesowym. Tego rodzaju stanowisko w sposób oczywisty narusza podstawy konstytucyjne wymiaru sprawiedliwości, a tym samym nie może prowadzić do możliwości weryfikacji składu sądu przy wykorzystaniu jedynie okresu czasu, kiedy dany sędzia był powołany na urząd. Należy zwrócić uwagę, że w obowiązującym porządku prawnym istnieją regulacje, które mogą być procesowo wykorzystane w celu zbadania kwestii niezawisłości i bezstronności, przy czym badanie to zawsze musi mieć wymiar konkretny, a więc dotyczyć określonego sędziego i określonych okoliczności, a także wykazywać związek tych okoliczności z rozstrzygnięciem sprawy. Regulacje te zawarte są w art. 42a § 3 i n. ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych, a także w art. 41 § 1 k.p.k. Z akt sprawy nie wynika, by obrońca korzystał z którejkolwiek z wymienionych instytucji. Kwestionowanie natomiast naruszenia art. 41 § 1 k.p.k. może odbywać się nie w ramach art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., ale – w postępowaniu kasacyjnym - w ramach innego rażącego naruszenia prawa, jeżeli mogło ono mieć wpływ na treść wyroku. Nie sposób natomiast wywodzić, że takie naruszenie miało miejsce z samego faktu powołania sędziego na urząd, a zarazem w braku podejmowania w procesie czynności, które pozwalałyby na ocenę, czy w

postępowaniu zachodziły uzasadnione wątpliwości co do bezstronności sędziego X. Y., czy też co do jego niezawisłości.

Nie można zgodzić się również ze skarżącym gdy podnosi, iż Sąd II instancji zmieniając wyrok Sądu I instancji, poprzez wymierzenie J.A. za poszczególne przestępstwa kar jednostkowych, a także kary łącznej pozbawienia wolności (w pkt 1- 3 wyroku), dopuścił się obrazy prawa materialnego, tj. art. 53 k.k.

Wskazany przepis nie ma charakteru nakazu czy zakazu, z których naruszeniem można by wiązać obrazę prawa; przepis ten ma charakter dyrektywy, co oznacza, że nie zobowiązuje on sądu do określonego postępowania, zawiera natomiast szereg zasad wymiaru kary, w szczególności zasadę swobodnego uznania w zakresie możliwości kształtowania kary, którego granicę wyznacza ustawa, a także kilka innych limitujących czynników. Z tego powodu zarzut obrazy prawa materialnego z natury rzeczy nie może dotyczyć dyrektyw sądowego wymiaru kary zawartych w art. 53 k.k., a także okoliczności branych pod uwagę przy jej wymiarze. Rację ma wprowadzić skarżący twierdząc, iż naruszenie w całości wskazanych w tym przepisie dyrektyw mogłoby teoretycznie oznaczać, że doszło do obrazy prawa materialnego, jednak taka sytuacja, musiałaby mieć wyjątkowo szczególny charakter, a wbrew jego sugestiom nie miała miejsca w sprawie. Zasadniczo uchybienia w zakresie właściwego zastosowania zasad i dyrektyw wymiaru kary oraz okoliczności, które legły u jej podstawy, mogą być rozważone jedynie w ramach zarzutu rażącej niewspółmierności kary, który samoistnie w postępowaniu kasacyjnym nie może być skutecznie podniesiony.

Jak wynika ze sporządzonego uzasadnienia, Sąd II instancji dzieląc zarzuty i argumentację prokuratora zawartą w apelacji, wyraźnie stwierdził, iż uprzednio wymierzone J.A. kary przez Sąd Rejonowy, nie uwzględniały w sposób dostateczny i kompleksowy wszystkich dyrektyw sądowego wymiaru kary, a nadto nosiły cechy rażącej niewspółmierności – łagodności. Tymczasem oskarżony prowadził pojazd mechaniczny, będąc pod znacznym wpływem środków działających podobnie do alkoholu. Czynów tych dopuścił się w sposób niezwykle zuchwały, w środku dnia w godzinach szczytu. Dostrzegłszy patrol policji podjął ucieczkę, przyśpieszając wjechał na teren parkingu przy dyskoncie gdzie przebywali klienci. Naruszył przy tym w sposób brawurowy przepisy o ruchu

drogowym. Oskarżony jest także osobą wielokrotnie karaną, w tym trzykrotnie za przestępstwa podobne, a dotychczas orzekane wobec niego środki i kary o charakterze nie izolacyjnym, nie przynosiły oczekiwanych rezultatów wychowawczych.

Suma zatem obciążających jego okoliczności, niezależnie od uwzględniania także okoliczności łagodzących, w tym przyznania się do winy, sytuacji rodzinnej, przemawiała za wymierzeniem mu kar o charakterze izolacyjnym, w tym za czyn z pkt I – 1 roku pozbawienia wolności; za czyn z pkt II – 8 miesięcy pozbawienia wolności, oraz kary łącznej 1 roku 4 miesięcy pozbawienia wolności, które Sąd odwoławczy ocenił jako jedynie adekwatne, sprawiedliwe, wypełniające wymogi prewencji ogólnej i szczególnej.

Zarzut opierający się zatem na zaprzeczaniu właściwemu rozważeniu poszczególnych okoliczności składających się na wymiar kary, jak już wcześniej wskazano, jest w istocie zarzutem dotyczącym niewspółmierności kary (art. 438 pkt 4 k.p.k.), którego podniesienie w kasacji wobec treści art. 523 § 1 zdanie drugie k.p.k., co do zasady jest niedopuszczalne. Niewspółmierność kary może być na etapie postępowania kasacyjnego kwestionowana, ale jedynie pośrednio i tylko pod warunkiem wykazania, iż taka cecha kary jest konsekwencją rażącego naruszenia prawa materialnego lub procesowego. Chodzi tu zatem o naruszenie przepisów prawa o charakterze obligatoryjnym, a więc takich, które formułują nakaz lub zakaz orzekania o karze w określony sposób.

Obrońca naruszenia takich przepisów jednak nie wskazał, zaś jego argumentacja w tej części wyraźnie zmierza do obejścia podstaw wniesienia kasacji (art. 523 § 1 k.p.k.), co nie może prowadzić do uwzględnienia tego nadzwyczajnego środka zaskarżenia.

Mając to wszystko na uwadze rozstrzygnięto jak w pkt I postanowienia, na podstawie art. 636 § 1 k.p.k. w zw. z art. 637a k.p.k. orzekając o kosztach postępowania kasacyjnego.

[WB]

r.g.

